Ч. 267 (11.228). Львів, середа 30. листопада 1927. Poostowa opłate zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Memento.

Львів, 29. листопада 1927.

Вчора офіційно закінчилася пятилітня каденція польських законодатних установ: сойму і сенату. Декрет президента польської республики по всім приписам мертвої букви закону стверджує „вигасання" мандатів до сойму і сенату. Сам сойм і сенат — правду кажучи — вже давно „вигасли". Від півтора року над ними вже тільки дими стелилися, як над вигаслими вульканами. Президентський декрет про „вигаснення" мандатів ствердив лише факт, який вже давно заіснував. Перевага виконавчої влади своїм натиском роздавила законодатні установи. Але формально все ще існував демократичний поділ влади. З моментом „вигаснення" мандатів уся влада у всіх формах і відтінках концентрується в руках уряду.

З хвилею, як на місці законодатних установ заіснувала порожнеча, всевіряні політичні „півбоги", посли і сенатори, зійшли на становище звичайних смертельників. Як упавші ангели находяться вони тепер перед воротами нового раю-сойму, гнані „огненним мечем" уряду й його преторіянів. Багато послів і сенаторів зі смутком може повторити перелицьований римський оклик: Прощавайте, сойме і сенате, умерші пересилають вам свій привіт! Та одночасно в умах і серцях багатьох діячів — і не лише діячів, але й будучих вибітників — росте надія, що вони в ореолі слави увійдуть на місце тих, що відійшли. Вони то приєднуються до тих тимчасових соймових „емеритів", яких окрилює певність знову засісти на місці представників народу, і на радощах гукають: Умер сойм, нехай живе сойм!

Для нас усі почування і настрої, звязані зі закінченням каденції польських законодатних установ наскрізь чужі і далекі. Будучи в принципі визнавцями парляментарної демократії, всетаки з деякою полекшою приймаємо факт закінчення каденції другого сойму і першого сенату сучасної Польщі. Занадто багато ударів завдали нам ці установи, щоби могли вони викликати у нас хоч слабий відгомін співчуття, не вважаючи на наше принціпове відношення до організму, якого моторами були ті установи, якого функції вони виконували.

Кидаючи проклін на польські законодатні установи, які лише-що умерли „природною" смертю, не звертаємо багато надійних поглядів на новий сойм і сенат. Як ми вже нераз зазначували основним й есенціональним нашим змаганням під теперішню пору — здобути свою безспірну національно-політичну репрезентацію, не виключно як чинник парляментарного життя сучасної Польщі, але як еманентне представництво народу.

В тому змаганні мусимо обєднати всі наші сили, всі моральні засоби і зосередити всі наші зусилля. І то тимбільше, що всі польські чинники, без винятку, роблять все можливе, щоби ту нашу будучу репрезентацію обмежити, зредукувати до найскромнішого числа. Задля того придумано одну з найштудерніших виборчих ординацій, задля того створено на Зах. Україні величезні простором виборчі округи, задля того переведено частинно громадянську дискваліфікацію українського народу щодо пропорції мандатів у відношенні до кількости польського й українського населення. І коли непольські народи, яким у рівній мірі загрожує штудерність виборчої ординації, почали творити спільний виборчий бльок, щоби виминути підводні скали тієї ординації і хоч частинно оберігти себе перед утратами, зі сторінок півофіціяльної преси почулося погрозливе бурмотіння, а опісля й лютий гаркіт, що — мовляв — уряд у відношенні до всіх контрагентів бльоку витягне відповідні консеквенції. Найбільше погроз упало на голови жидів, а проти українців і білорусів висунено таран „протидержавности". Одночасно розведено розвальну роботу серед непольських народів. Крім підсичуваної акції хлібоїдів двійки Данилович-Стовпюк, новотвору „всестанових монархістів", ґальванізування „старорусинів", в останніх днях відновлено крайно варшавський відтінок москвофільства, тзв. групу б. „заслуженого" комісаря Народнього Дому Льва Черкавського.

Отже в часі, коли польські чинники, зґруповані біля теперішнього уряду, приноровлюють до нас тактику погроз і розкладу, право-центрові і взагалі „опозиційні" польські партії обєднують польський елемент на українських землях. Недавно „Пяст", хитаючись у справі самостійної чи бльокової виборчої акції, кинув гасло єдности польського виборчого фронту на „кресах". За „Пястом" пішла НПР., постановлюючи, що мандати зі східних і західних окраїн є для держави винятково важні і тому та партія заявляється за обєднанням на окраїнах виборчої акції всіх польських партій. Аналогічні постанови винесла хадеція і „Звйонзек народово-людови". Таким чином майже всі польські партії, що ведуть свою діяльність на „кресах" східних і західних, постановили обєднатися, щоби здобути з окраїн якнайбільше польське представництво. Поза наміченим і постановленим обєднанням стоять пепесівці і бриливці (Хлопське Сторонництво), але вони по суті йдуть ще далі. Коли вони не обєднуються з центроправицею у виборчій акції на „кресах", то тільки тому, що тим способом думають захопити значну кількість українських голосів. Лишаючи польський елемент у сфері впливів і виборчих сподівань обєднаним правим партіям, сами вони пориваються на загарбання українських голосів.

Таким чином польський виборчий наступ на „креси" розвивається двома шляхами, йде двома головними руслами: півофіціяльним і громадянським. Перший погрожує і розкладає непольські громадянства, другий єднає і цементує польський елемент та навіть виказує тенденції здобувати українські голоси.

З хвилею закінчення каденції законодатних Установ виступить активно ще й третій чинник: урядовий зі всесильністю виконавчої влади і то виступить дуже активно.

Все це є для нас грізним **memento**-м, що ставить до нас імперативну вимогу обєднатися в одному національному виборчому фронті, що наказує нам негайно стати в одну суцільну і дисципліновану лаву, бо лише єдність, солідарність й однодушність можуть успішно протиставитися триєдиному наступові.

Передтечі ревізій і -- війн.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 22. листопада 1927.

I.

Дуже немило вражає переважну частину французької преси кампанія, яку розводять в Англії за ревізію мирових договорів Льойд Джордж з одного, льорд Ротермер з другого боку.

Думати, що від самих кампаній таких, словесних і писемних, буцімто могли би впасти — та ще й швидко! — пута придушених, потолочених і потоптаних післявоєнними угодами народів і країв, було би нехибною познакою політичного дітвацтва: бо не що інше, як тільки війна і тільки перемога над теперішніми **beati possidentes** може змінити карти Европи й визволити до кращого життя і щасливішого буття народи, засуджені теперішніми мировими договорами на абсолютно безнадійне животіння й безвихідне вигибування в моральному приниженні й матеріяльній нужді. Аґітація Льойда Джорджа і льорда Ротермера тим-то і цікава, що вона причиняється до витворювання й піддержування воєнних настроїв в Европі, тай що ці два анґлійські діячі, незалежно зрештою один від одного, являються оттак передтечами — близькими чи далекими, ніхто нині не в силі відгадати — нових крівавих порахунків, без яких — яка недоля людська! — не можна й мріяти ні про національну свободу поневолених ворогами племен ні про духове й фізичне, господарське й фінансове відродження народів-паріїв, висмоктуваних народами-поліпами.

Ось чим, а чимось іншим, оба згадані британці нам і цікаві. Одначе цікавитися кимось — невже треба це пригадувати? — ще не те саме, що ним-же захоплюватись.

II.

Що не захоплюється Льойдом Джорджом, ні пропаґованою ним реформою теперішнього европейського статуту, французька преса — що може бути більше зрозуміле? Адже Франція сьогодні стовп европейського консерватизму і міжнародній ділянці: її зусилля повернені на збереження й укріплення сформулованих у Версалі й інших передмістях Парижа відносин потуги і впливу. Не без їдкої іронії — і, треба признати, зовсім влучної — пригадують французькі публіцисти, що як цей британський ґалієць був свого часу демаґоґом війни, так він тепер демаґоґ мира, тай — знов не без правди — завважують, що переважна частина несуразностей нової европейської карти — плід духа саме Льойда Джорджа. Він-же, наприклад, автор того роздертя Німеччини ґданським коридором, що, наче зломаний спис, стирчить в німецькому тілі незагоєною і незагоїмою раною.

Зрештою нетільки французькі протиревізіоністи пригадують таке Льойдові Джорджові. Робить це з неменшою силою й один з найвпливовіших анґлійських публіцистів, Ґарвін з Observer-а — зі силою тим більшою, що був він від самого початку противником певдержимих „мирових" договорів. Коли захочемо ревідувати Европу, каже він, по рецепті Льойда Джорджа, то матимемо війну наслідком опору „щасливих посідачів"; а не зробимо ревізії, будемо мати війну відплатну — з боку переможених. В такій альтернативі Ґарвін запирає Европу. А щоб з неї вийти, він предкладає нову світову конференцію з участю Зєдинених Держав і Радянського Союза — перших тому, що вони не ратифікували договорів, а другого тому, що він був складений без його участи.

III.

Таке предкладає Ґарвін. Одначе — який це лік проти війни? Добровільно чейже ніяка Румунія, ні її посестра й союзниця, ні яканебудь інша „щаслива посідачка" не згодиться віддавати великих просторів чужої землі і сходити до рівня четверторядних потуг. Правда, свого часу — не так давно тому! — в Спа відомий п. Ґрабський обоїми руками підписував згоду і на лінію Керзона, і на участь східно-галицьких українських представників у новій мировій конференції, і на ще інші цікаві річи. Правда! Але щоби панів Ґрабських довести до такої міри політичного поміркування й розважливости, на це треба було тої паніки, яку нагнала їм більшовицька кіннота Будьонного. А коли тільки на уенерівських частинах, окопаних під Замостєм, розмах тієї кінноти спинився, то і „чудесо над Вислою" доконалося, і рижський мир поблагословив наші сторони, і Вильна почула чим пахне заломання Сходу перед Річипосполитою.

Ради Ґарвіна може — тай то: може — були би доцільні, але військовий погром щасливих посідачів (або бодай одного з них) мусів би випередити здійснення цих порад. Іншого шляху немає.

IV.

Сказати правду, то мусимо признатися, що нам трохи прикро так без застережень перекладати французькі насміхи над Льойдом Джорджом. Адже довший час, у пору Мирової Конференції, потрохи й потім, він був єдиний державний муж великої потуги, який не погоджувався кидати нашу тіснішу батьківщину під ноги і на поталу національному противникові. Справжнім адвокатом нашим і демонстраційно заступався він за нас прим. на тій історичній Раді Чотирьох (Клемансо, Вільзон, Сонніно і Л. Джордж), де — єдиний раз за весь час конференції — українська делеґація мала нагоду захищати українську соборність перед ворожими посяганнями. Коли Клемансо запустився в розмову з сидячим біля нього галицьким делеґатом і не звернув уваги на зміст відповіди галицького делеґата, перекладеної на англійську мову, — Льойд Джордж піднісся з місця і демонстраційно відкликався до Клеманса:

— Друже мій, Клемансо, ви барашкуєте, а не слухаєте важної відповіди! Пане перекладчик, повторіть ще раз панові Клемансові відповідь на моє питання: чи то правда, що польські війська напали на галицьку армію в той самий час, коли армія ця другим фронтом боронилася проти більшовиків?

Перекладчик повторив, а самі можете догадатися, який був зміст тієї відповіди галицького делеґата

Так було на Раді Чотирьох, у палаті, призначеній Вільзонові. Ще й потім, прим. у Спа, Льойд Джордж, час від часу піднімав галицьку справу. А потім він її залишив — проміняв її за якісь інші справи, — за Сілезію, за нафту — архіви колись це покажуть. Проміняв її з лекшим серцем ніж то декому з наших видавалося: ми наївно думали, що він — „наш приятель", а він був приятелем собі, себ-то своїй країні, політичним реалістом, і то доволі короткозорим, без скрупулів, примхуватим...

V.

Тільки — міг би сказати Льойд Джордж, якби він читав „Діло" — не можуть галицькі українці чейже вимагати, щоб він, британський міністр, був більшим українським патріотом ніж українці самі, і розумнішим галицьким політиком ніж галичани самі... Якби Льойд Джордж таке відповів — не біймося, нема страху, щоб він це зробив! — то він міг би ще й додати згідно з правдою, що наша, українська, сторона робила в той час усе можливе, щоби увести в нівеч англійські пляни в загально-українській і галицькій справі. В критичних для нас часах мирової конференції співробітники Льойда Джорджа в британській делегації: Керр, Пейтон, Бурдільон, інші ще — очевидно не без його згоди, а то й поручення — постійно й доцільно помагали нам ділом і — що серед нашої дипльоматичної недосвідности і серед примітивности нашого політичного думання повинно нам було стати бодай рівно цінним — порадами. Поради ці були однозгідні і дуже інтензивні; основані вони були на незрівнаному, британському політичному досвіді: на ясній оцінці підставових, тривких і незалежних від людської волі елементів політичної й стратегічної географії наших земель; на вмілости віднайти сущні цілі серед побічних; на реалістичній тактиці черґування національних зусиль і концентрування ударів проти одного ворога, признаного найнебезпечнішим. Вчили вони нас — як терпеливо й вирозуміло! — якими етапами нам треба йти, щоб через українську соборність вивести Україну на арену світової політики; підшіптували нам поради й вказівки — вони, політики нації найдосвідченішої в світовій політиці. Одначе все те був горох об стіну — об стіну нашої зарозумілої впертости й політичної сліпорожденості. Де там ми навіть були здатні зрозуміти поради, ми, наче сальцесони, випхані й начинені тандитною фразеольоґією, з мізками, опанованими словесними ідолами, недоступними специфічно-політичним катеґоріям політичної думки і реалістичної поведінки! Де там! Ми робили все поперек британських порад, а коли катастрофічні події нас і поперли, наче впертих мулів, на реалістичний шлях, то воно вже було запізно і замісць політичного діла вийшла карикатура і ганьба. Ми так поводились — як знаєте, і там опинились — де знаєте.

Але не вина в цьому Л. Джорджа. Лінія Керзона довгий час була його лінією, а соборність України була довгий час його девізою. Навіть довший час ніж у багатьох нас.

VI.

Льорд Ротермер, брат пок. льорда Нортклїфа і власник могучої групи англійських журналів, незалежно від Льойда Джорджа (котрого він не любить) веде рівнобіжну з ним пропаґанду за ревізію границь деяких держав середної й східної Европи. Особі й політичній фізіономії льорда Ротермера — зненавидженій нині однаково в Букарешті, як у Празі — приглянемося незабаром, в іншому дописі. Бо не є неможливим, що незабаром і у Варшаві не будуть так занадто гарячо захоплюватися цим могучим керманичем англійської опінії.

В. Левицький.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Положення у СРСР.

Характеристика П. Мілюкова.

З нагоди десятиліття більшовицького перевороту роблять підсумки червоного правління за той час не тільки кремлівські потентати, але займаються ними і найбільші вороги комунізму — російські емігранти. Очевидно, що російські емігранти підходять до підсумків десятилітнього правління комуністів з зовсім протилежного становища до того, яке займають кремлівські червоні правителі у своїх підсумках. Коли комуністи підкреслюють свої досягнення, то емігранти зважують, до якої міри і як далеко зайшла „неміч" комуністів за минулих 10 літ. Це, зрештою, зовсім зрозуміле явище, коли вглибитися в еміґрантську психіку.

Ми бажалиб нині познайомити наших читачів з характеристикою теперішнього положення в СРСР, по 10 літах рад. правління, яку дав йому відомий провідник російського республиканськo-демократичного обєднання, безсумніву найвидатніший російський політик і вчений історик на еміграції, а в додатку редактор поважного рос. щоденника „Посл. Новости" проф. Павло Мілюков. Республиканське демократичне обєднання влаштувало в Парижі окреме зібрання присвячене справі десятиліття більшовицького перевороту, на якому виголосив відповідний реферат між іншими і проф. Мілюков.

Кріза серед керманичів комунізму.

Оперуючи богатим фактичним матеріялом ствердив він на початку реферату, що в наслідку 10-літнього істнування комдиктатури помітна там гостра кріза на т. зв. командних позиціях. Вже минулого року помітна була її гострота в комуністичній партії, дарма, що опозиція, почуваючись тоді все таки ще за мало сильною вважала за доцільне скапітулювати. Ще минулого року характеризував Устрялов (націонал-більшовик) положення так: „Це вже не дружня дискусія, не індивідуальні непорозуміння, це кріза партії, це своєрідний бунт провідників проти інерції партійної дисципліни... гостра кріза командування... гасенeння старих партійних звізд, сумерки старої ленінської гвардії... нові часи і нові люди". Навівши свідоцтво Устрялова з минулого року, Мілюков стверджує, що за рік положення до тої міри погіршилося, боротьба в партії приняла такі розміри, що мирно закінчитися ніяк не може.

Боротьба опозиції з правлячою більшістю випливає з основної суперечности, яка була вже при захваті влади в жовтні 1917 р. Більшовицький переворот проведений не на основах марксизму, а на підставі спеціяльно винайденого в тому часі ленінізму, який поправляв і „доповнював" Маркса рахунком на світову революцію. Одначе ленінізм заломився. Замісць знищення держави прийшлось ленінцям занятись її відбудовою. Під впливом непереможних вимог життя треба було понехати засоби воєнного комунізму. Спершу намагалися побудувати систему воєнного комунізму на кооперації та професійних спілках та це до нічого путнього не довело і сам Ленін дав початок новій економічній політиці, тобто повернув круто на право. „Неп"-а проістнувала до нині і зберегла радвладу від неминучого упадку.

Суперечність непи з соціялістичною доктриною дає початок і життєві соки опозиції, яка теоретично має повну рацію. Опозиція не журиться тим, що льогічний висновок її теорії означає в практиці поворот назад, на давно опущені позиції комунізму, що фізично неможливе до переведення. А не можливе тому, що за 10 літ виріс новий лад і прийшло нове покоління, малограмотне в марксизмі, що вчилося не в Леніна, а в життя; одначе вістря опозиції направлене не в ту сторону, а проти зрадивших теоретичні принципи партійних керманичів. Наслідок конфлікту покищо такий, що опозиція обнажила лицемірство Сталіна і розвінчала авторітет партії, проголосивши для всіх право інтерпретації ленінізму.

Хто йде за опозицією?

Комуністична партія втратила тепер душу. За опозицією протягнувся дуже довгий і дуже неоднаковий хвіст. Без сумніву, що за її лівою програмою йдуть лише одиниці, але сам опозиційний рух, в якому населення відкрило вістуна свобідної критики, найшов велике співчуття в широких масах. В надії, що в боротьбі виграють „неборючіся", Троцький став сигналом і знаменем найрізнороднiших верств населення далеко поза межами партії. В утвореному за опозицією хвості, є очевидно, численні елементи, які мають пересвідчення або надію на те, що опозиційні лідери, признаючи неможливість повороту до 1920 р. можливо пригадають собі свої погляди і своє становище аперед жовтня і передадуть владу іншим, зберігаючи собі представництво інтересів пролетаріяту в державі та вертаючи робітникові право свобідно боротися за інтереси своєї кляси. І тому-то Троцького інтерпретують вправо і в ліво. Одначе всі розумніші та проникливіші в міру зближування побіди Троцького, охолоджують свої афекти до нього і відходять. Вони заключають правильно, що на випадок побіди опозиції, заразже на слідуючий день вибухне громадянська війна, і опозиція, яка обєднує занадто ріжнородні елементи виявиться безсилою, щоби вивести країну зі сліпої вулиці.

Групи серед правлячої більшости.

Сталін свідомий того, що боронити суперечностей неможливо, але розуміє він і їх неминучість. Тому то зуживає усіх зусиль на те, щоби оборонити право держави на лицемірство. Він дорожить соціялістичною вивіскою і через те утруднює процес переродження влади. А одиноким виходом із утвореного положення це — або переродження або відступлення влади іншим. Користуючись опублікованою в Берліні плятформою опозиції, Мілюков дає характеристику правлячої більшости, яка складається аж з трьох груп: правої (Риков і Калінін), яка майже зливається зі співпрацюючими у радянському апараті безпартійними спецами (Кондратєв, Садирін, Чаянов), робітничої (Томський, Доґалов і ін.), що клониться до другого інтернаціоналу і з центра (Сталін, Молотов, Угланов, Бухарін), що намагається заступити партію собою. По останнім відомостям група Рикова консолідується. Її програма: „вільніше гальми"; вона вимагає від Сталіна безпощадної розправи з опозицією, а по побіді над опозицією має вона намір потягнути „центр" Сталіна за собою. Армія займає в тій боротьбі дуже обережне становище. Бо якаб влада не була вона (армія) нічого не втратить. Армія потрібна для кожної влади. Втратити щонебудь вона може лише у випадку передчасного і помилкового виступу по чиїйсь стороні. Вона прилучиться до того, хто побідить.

Становище еміґрації до подій у СРСР, зокремаж Мілюкова.

Давши таку характеристику відносин серед правлячих тепер у СРСР чинників, Мілюков застановляється над відношенням еміґрації до тих подій. Він твердить що нині вже наївно думає кожний, хто вірить, що зпоза кордону можна опиратися на маси. Не можна також думати, що ті маси неактивні та не борються. Вони борються і є активними, але на своїй шкірі відчувають, що значить відкрито виступати проти влади по рецепті еміґрантів. Маси перейшли свідомо і організовано до правильної облоги радянської влади. Зпоза кордонів можна влаштовувати тільки відокремлені удари. Та це буває корисним тільки тоді, коли удари випливають із окружаючої атмосфери, пересиченої електрикою. Особливо село не прийме відчуженців зпоза кордону. Щоби звязатися з масами треба перш за все відкинути примітивне поняття, немовто ці маси відділені та ізольовані від державного апарату. Це поняття також примітивне та ізольоване як се, що нема „еволюції", „а коли нема еволюції, то неминуче мусить бути революція", в наслідку „смичен" має з еміґрацією. Невірне це перш за все тому, що еволюції цілого краю тепер уже ніхто не оспорює. Та наявною є і еволюція влади в розумінні її відступу з первісних ідеольоґічних позицій. Без такої еволюції влади булаб неможлива відбута еволюція країни. Сила і глибина ведемої в СРСР боротьби в тому, що тамошні люди борються з владою будучи в безнастанному з нею контакті.

„Вoєнний" фронт штучного і безпідставного „активізму", що далі продовжує декляративно стоянку на позиціях „вождизму" (монархісти) та інтервенціоналізму, цілковито не використає, на думку Мілюкова, всіх можливостей еміграції у відбуваючійся боротьбі. Він перш за все не до приняття для Росії. [illegible] фронт намагаються творити люди, що „не прийдуть до Росії ніколи". Лише демократичний фронт — твердить Мілюков — може прийти в Росію тому, що він там уже є, та бере діяльну участь у боротьбі. Самі комуністи заговорили вже про третю силу, що назріла в нутрі СРСР. Споміж великої маси теперішніх безпартійних на перший плян висуваються тепер у СРСР т. зв. „устряловці" — націонал-більшовики — рідні брати евразійців. Вони то й намагаються ввійти в тісний та живий контакт з масами. Далі підкреслює Мілюков, що Сталінізм сам собою творить перехід від інтернаціональних позицій з деяким поворотом обличча до Сходу. Звідси вже недалеко до відновлення „національної місії" евразійців та устряловців.

Ми, демократи, кінчить Мілюков мусимо випередити розвиток націоналістичних настроїв, споріднених з бонапартистськими. Ми теж мусимо шукати шляхів до борючихся мас, скріпити їх тим, чого їм там недостає. Але златого треба вміти говорити їх мовою. Перше наше завдання на тому шляху — *скоритися і зрозуміти, що наша роля не командна.*

Мілюков надіється побіди Сталіна та зближення його потім з правою опозицією, а тим самим його звороту на право. Все інше прийде не від Сталіна, з іншим порядком і спричинене іншими силами.

Так уявляє собі теперішне положення в СРСР та відношення до нього російської еміграції один з найкритичніших політиків серед російської еміграції П. Мілюков. Не входимо в те, чи міркування його вірні, чи ні, а репродукуємо їх виключно для інформації.

На практично-життєві теми.

Під увагу нашим студентам фільософічних студій.

До Головної Управи „Рідної Школи" наплививають подання абсольвентів фільософії за посадами в приватних середніх середніх школах тогож Товариства. А що „Рідна Школа" має всього 10 своїх гімназій і 4 учительські семинарії, в яких тепер всі місця обсаджені, то недивно, що петенти мусять на посади чекати. Шкільна Кураторія не поаваляє в ніякій середній школі, хочби вона й не мала права прилюдности, давати заняття такому абсольвентови, що не дістав від Міністра Освіти дозволу навчання — це одно, а друге — теперішні наші студенти фільософії оминають зазвято деякі наукові предмети, до яких вже таки тепер потрібно спеціялістів в гімназіях. Між 80 петентами, розуміється самими некваліфікованими, нема ані одного клясичного фільольоґа, ні одного польоніста, ніодного ґерманіста, зате істориків, природників, і математиків є така скількість, що ними могла би „Рідна Школа" покривати своє запотребовання ще через яких дальших 10 літ! Одна наша мала гімназія має в цьому шкільному році в свойому учительському зборі аж 8 істориків, що є на етаті „Рідної Школи" і директор цеї гімназії мусить поневолі займати їх іншими предметами, щоби їх не позбавляти хліба, зате до польської мови мусить взяти чужинця, бо свого нема, а латину й грецку дає вчити нефаховим, або, як де може, анґажує фахових учителів доходячих.

Шкільна Кураторія заповідає, що Мін. Освіти буде уділювати відтепер дозволу на навчання тільки таким кандидатам учительського звання, що зложать іспит. Супроти того, нехай петенти, що вносять подання до „Рідної Школи" за посадами, зрозуміють важке становище Головної Управи Товариства, яка не сміє відтепер обсаджувати ніяких місць в своїх середніх школах, некваліфікова-

...ючи учителями, що не мають дозволу навчання. А якщо таку силу навіть і прийме, так доводиться її небавом з доручення Кураторії звільнити.

З огляду на те петенти, що рефлектують на посади в середніх школах Р. Ш. і мають дані на це, повинні в свойому інтересі поінформуватися в Головній Управі товариства вже в місяці травні, чи в якій середній школі не отвориться по... на наступний шкільний рік, зголоситься потім у дотичній дирекції школи з посвідкою, що петент зможе там „найти заняття і що є для цього закладу необхідний, а щойно з такою посвідкою вести подання ще перед великими феріями до Мін. Осв. за дозволом на право навчання. Інакше про отримання заняття не може бути й мови!

А та молодь, що тепер вступає на філософічні студії, нехай не цурається класичної фільольоґії, української, польської та німецької мови, бо до тих предметів найбільше покищо кваліфікованих учительських сил нам треба.

Українська Громадо!

Дня 8. грудня ц. р. починається 60-тий рік істнування і праці Т-ва „Просвіта" у Львові. Минає тоді 59 літ будження і скріплювання „Просвітою" національної свідомости, поширювання знання та організації народнього життя у всіх його ділянках. З малих початків повстали великі висліди, тому й тішиться „Просвіта" загальним признанням і довірям народу.

Та перед „Просвітою" щораз то більші завдання, до виконання яких необхідно великих сил, а ще більше матеріяльних засобів.

Перед війною Товариство діставало на свою корисну для народу працю краєві і державні субвенції. Нині мусимо стояти власними силами. Державні субвенції мусять нам заступити ті дрібні датки, за якими „Просвіта" раз у рік звертається в день роковин своїх основин до всіх патріотичних громадян.

Нехай датки не будуть великі, але нехай ніодин український громадянин чи громадянка не відкажуться від них.

Рівночасно пригадуємо, що від ряду літ обходить наш нарід урочисто день 8. грудня як день повстання „Просвіти", як день її народин та звє той обхід „Святом Просвіти". Свято повинно відбутися в кожній українській громаді. Уладженням свята мають занятися читальняні виділи, а де нема читальні, окремі комітети. Форма свята може бути ріжна — від загальних зборів до святочних сходин з відповідними рефератами або промовами, а далі концерти і аматорські вистави рівнож з відповідними промовами. Весь дохід з просвітних свят в цілости призначений на „Дар Просвіті". Час переведення свята між 1.—31. грудня. В день свята „Просвіти" вікна всіх українських громадян повинні бути ілюміновані наліпками „Просвіти", щоби тим зазначити признання і пошану „Просвіті" за її дотеперішню освітню працю. Наліпки по 10 сот. за штуку можна набути по всіх філіях і читальнях „Просвіти", а у Львові також в книгарні Т-ва ім. Шевченка.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ:

М. Галущинський, голова
В. Мудрий, секретар.

За океаном.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ.

Згідно з постановою свого статуту скликає Українська Стрілецька Громада з осідком у Філадельфії другі загальні збори, які відбудуться в неділю 29. січня 1928 р. в Ню Йорку в домі „Січи". В зборах зможуть узяти участь тільки члени Громади, б. члени Української Армії.

Українська Стрілецька Громада гуртує б. військових українців у цілій Америці. Громада плекає між своїми членами державні традиції українського народу, збирає жертви на українських інвалідів у краю і несе моральну і матеріяльну поміч усім своїм членам. Рік-річно Громада святкує день 1-го листопада і через своїх членів впливає й на інші українські товариства й установи за напрямом в напрямі патріотично-державницькім. В останньому часі Громада виготовила окремий меморіял у справі погромів на Україні, який підписали всі горожанські організації Філадельфії. Меморіял цей переслано до американських газет. Одночасно Громада збирає заприсяжені зізнання від членів Української Армії у справі погромів і ролі жидів на Вел. Україні в часі української національної влади. Ці зізнання будуть теж своєчасно використані. На Краєве Тово опіки над інвалідами у Львові Громада зібрала до дня 25. жовтня 240.65 долярів.

Головою Української Стрілецької Громади є д-р Володимир Галан, секретарем В. Петрук.

Пересторога!

НЕ ЇДЬТЕ ДО АРГЕНТИНИ!

Буенос-Айрес, 22. X. 1927.

Богато наших людей, головно селян, продає свій останній кусень землі, аби добитися до Арґентини. А тимчасом замісць заробітку нещасний еміґрант стрічає тут одну біду, а це тому, що за роботу в Арґентині тепер дуже тяжко, а навіть неможливо її найти. Виключена річ, аби такий еміґрант дістав тут працю, оскільки не має свого кревняка або знайомого.

Правда, є тут ріжні аґенції, які посередничать у пошуканні роботи і за вишукання такої роботи беруть по 10 пезів, хоч на тій роботі можна заробити ледви на харч. А коли еміґрант дістане працю від арґентинського еміґраційного уряду, то мусить їхати в такі сторони, де нема навіть води до пиття і де її достарчають, за що треба платити. Люди звідти очевидно втікають і за саму залізницю до Буенос-Айрес еміґрант мусить заплатити 40—50 пезів, на які мусів робити кілька місяців! А потім богато наших людей блукає по Буенос-Айрес і жебрає, хоч і це приходить їм не легко, бо не знають еспанської мови.

До провінцій, куди висилають наших людей, належать: Чако (Choco), Мендоса (Mendoca), часть провінції Кордоба (Cordoba), а також Огнена Земля (Tierra de Fuogo) і інші. А треба ще сказати, що з нашими людьми обходяться, як з звірятами. Я просто не розумію, на що польський уряд дає дозвіл тисячам еміґрантів їхати до Арґентини, коли тут нема роботи. На що пхати їх на нужду, горе, голод і холод. І не розумію, як може давати дозволи п. Міхал Тейтович, делеґат польського еміґраційного уряду у Варшаві, який приїхав був сюди 15. травня 1927 р. і бачив, що тут діється?

Перестерігаю всіх наших людей перед виїздом до Арґентини і взагалі до Полудневої Америки: Бразилії, Уруґваю, Параґваю ітд. Їхати сюди можуть тільки ті, які тут когось мають, що їм поміг би знайти роботу. Зокрема перестерігаю перед виїздом до Арґентини наші дівчата, бо вони найлекше попадають у лихі руки й лихі місця. Інтеліґентна дівчина тут взагалі не може рахувати на ніяку роботу, хіба на найтяжчу. А вже коли дівчата сюди вибираються, то можуть їхати тільки до найближчих своїх рідних.

Всі українські газети прошу подати отсю мою перестрогу до відома своїм читачам.

Муга Михайло,
із села Чижиків, пов. Львів.

КІНЕЦЬ СОЙМУ І СЕНАТУ.

Варшава, 28. листопада 1927.

Нині оголошено розпорядки президента держави про розвязання сойму і сенату після їх 5-літньої каденції. Розпорядки ці містять лише сам факт розвязання законодатних установ а підписані президентом річипосполитої а контрасиґновані президентом ради мін. марш. Пілсудським. Зате в тих розпорядках не згадано речинця нових виборів до сойму і сенату, бо ця справа буде полагоджена в найближчих днях. Виборча ординація постановляє, що уряд має в 7-деннім речинці від дня оголошення розвязання законодатних установ оголосити речинець нових виборів до сойму і сенату. Тому урядові лишається час до 5. грудня на оголошення речинця нових виборів.

БЛЬОК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ ПІДПИСАНИЙ.

Варшава, 28. листопада 1927.

Після 2-дневих нарад наступила виміна думок між представниками українців, білорусинів, німців, литовців і жидів після попереднього узгіднення всіх спірних справ, які передше виявилися. У висліді запала постанова, яка покликає до життя бльок для будучих виборів до сойму і сенату. Бльок нац. меншостей обіймає українців Сх. Галичини котрі, як відомо, в 1922 р. демонстраційно не взяли участи у виборах. В імени українців Сх. Галичини підписав відносний документ д-р Дмитро Левицький.

НОТА ПОЛЬЩІ В ЛИТ. СПРАВІ.

Варшава, 28. листопада 1927.

Нині переслано урядам держав, із якими Польща є у дипл. взаєминах, ноту польського уряду, як відповідь на зажалення лит. уряду до Ліґи Націй. У ноті сказано, що польський уряд не має ніяких намірів, які загрожували би політ. незалежности або терит. цілости литовської республики. Одиноким бажанням польського уряду є навязати з лит. урядом правильні сусідські взаємини в як найбільш мировім дусі. Бажання ці все стрічалися з відмовою всіх лит. урядів, які нині, так як і давніше, заявляють, що їх країна є у воєннім стані з Польщею. На думку польського уряду такий стан, що містить у собі небезпеку для мир. співпраці народів, не дасться довше вдержати. Тому польський уряд гадає, що всі уряди й опінія всього світа зрозуміють його становище і вживуть усіх засобів, щоби закінченням голошеного так уперто стану війни з Польщею було виконане лише бажання польського уряду.

ЗМОВА ПРОТИ ШВАРЦБАРТА?

Відень, 28. листопада 1927.

Жид. Тел. Аґ. розпустила чутку, що поліцію у Відні і Мінхені повідомлено, нібито гурток петлюрівських офіцерів плянує атентат на Шварцбарта. Слідство не потвердило цеї вістки.

НОВИНКИ.

— **Святочний молебень** з нагоди собору гр.-католицького епископату відбудеться дня 29-го ц. м. в г. 6-ій веч. у катедрі св. Юра. У цьому молебні візьмуть участь усі владики, що з'їхались на з'їзд, в окруженні своєї асисти. При воротах церкви витатиме кожного з владик Митр. Шептицький разом із капітулою і львівським духовенством. Співатиме хор питомців.

— **Будова „Дому Українського Техніка" у Львові.** Товариство українських студентів техніки у Львові „Основа" — одно з найбільш діяльних і рухливих організацій нашої молоді, покликало до життя на своїх Загальних Зборах Комітет будови „Дому Українського Техніка" у Львові. З огляду на конечність такого будинку, якого брак з року на рік відчуває щораз більше наше технічне студентство, вибраний Комітет — як зачуваємо — узявся енерґійно до праці та задумує вже в найблищому році почати будову своєї домівки на площі дарованій бл. п. інж. Степаном Левинським. Сподіємось, що наше громадянство чутливе на всі заклики, а в першу чергу на заклики академічної молоді, піддержить похвальний почин наших студентів-техніків при першім їх поклику.

— **„Дар Просвіті".** Щоби улекшити нашим читачам та взагалі всьому громадянству пересилку жертв і добровільних датків на „Дар Просвіти" пересилаємо з нинішним числом нашого часопису чеки „Просвіти". Надіємося, що ні один чек не затратиться, а вернеться із щедрою лептою.

— **Львівська хроніка.** Знову молода жінка хотіла вмерти; 17-літня Кандівна донька залізничого грубника випила сільного квасу. — Трьох фальшівників 50-золотівок і 20-долярівок дістали від 8 міс. до 3 літ тяжкої вязниці.

— **Страйк дентистичних техніків,** що почався по всьому краю на знак протесту проти нового закону, скінчився. Делеґати союзу дент. техніків дістали в м-стві обіцянки, що закон буде злагоджений.

— **Відгуки таємничого атентату.** Арештованих спів'вькаторів Гука у звязку з таємничим атентатом на нього в студентській домівці при вул. Павлінів, випущено вже, як ми повідомляли, на волю. Довідуємося, що стан здоровля Гука дещо поліпшився, хоч небезпека для його життя ще не проминула. Не зважаючи на дві дуже тяжкі рани в голові (від двох револьверових куль). Гук приходить щораз частіше до притомности і в цих днях переслухав його вже докладно слідчий судія. Зізнання Гука, не кинули одначе ніякого ясніщого світла на цілу ту таємничу справу.

— **Суд із вязниці.** Все крило судового будинку на вул. Баторія, де до цього часу були вязничі келії, перемінять від нового року на салі судових розправ. Таким робом сама вже атмосфера тих нових саль нагадуватиме тим, що ставатимуть перед обличчям Теміди — вязницю!

— **З людського звіринця.** Неабиякий звіриний зразок був урядовцем львівського маґістрату. Називався він Вацлав Фіяля і був спеціялістом від ловлення недосвідчених, часто малолітніх, дівчат, які використовував, де міг — у парку, в себе в хаті, чи підрядних готеликах. Фіяля вже має на совісти участь у ріжних цього рода „ловах", за які його спільники давно сидять у холодній.

— **Обережно з календарями!** Львівське Коло Повітового Союзу Інвалідів остерігає мешканців Львова перед ошуканцями, що ходять по домах і під покришкою продажі календарів видурюють гроші буцім-то на воєнних калік.

— **Новівідкриті образи Шевченка.** У московській „Бєдноті" читаємо: „У Бугуруслані найшли невідомих до цього часу 7 образів кисти Тараса Шевченка, намальованих у рр. 1854—1857, коли він був засланий у Новопетровський форт".

— **Перехрещування.** З моменту виключення бувш. провідників комунізму із партії почалось у СРСР перехрещування міст і вулиць, названих іменами теперішніх „неблагонадежних". Після Зіновієвска перезваного на „Дзержинск" прийшла черга на „Троцк" перезваний на „Красноармейск". А робітники київської фабрики Артема поставили домагання, щоби вул. Троцького в Києві назвали вул. Артема.

— **Вільгельм має дотеп.** З нагоди свого подружа із молодим росіянином Зубковим, 60-кількалітня сестра бувш. кайзера дістала чимало дарунків від родини. Зубков теж. Та між усіма дорогоцінностями загальну увагу звернув пакет із Дорн, дарунок від Вільгельма для „молодої пари". Була це дешевенька книжка офіцира Наймана, в якій автор оповідає історію Німеччини за останні роки і всі державні нещастя виводить від факту, що одна із княжен Гогенцоллернського дому вийшла замуж за плебея і вкрила ганьбою всю династію.

— **Рекорди.** Кн. Людвик Віндішґрец, що хотів дійти до майна фальшуванням французьких 1000-франків, дійшов до нього наслідком смерти кн. Альфреда Віндішґреца, якого став спадкоємцем.— Перелету через Атлянтик хоче довершити америк. інвалід Доґеті, що не має ніг і тільки одну руку. — В Америці мурини не є ще донині допущені до товариства, дарма, що ритм їх музики та їх танець здобув найбільше аристократичні сальони. Ніодин „чистокровний" американець не хоче ходити до ресторану, де харчуються теж неґри. А вже купатись разом із ними? Це неможливе. Мурини стараються відплатитись „білим" тою ж погордою. Один із керманичів їх визвольного руху містер Гарвей оснував морські купелі. Бар Карбор, на гарнім березі моря, куди вступ дозволений тільки шоколядошкірим!

— **Літературний куток.** У Німеччині виходить денно 75 нових книжок. Є це майже вдвоє стільки, що в інших найкультурніших державах і тих, що мають найбільший збут на книжки. СРСР видав у 1925 р. 21.583 книжок, у чому враховані тисячні пропаґандистичні брошури. Німеччина мала за рік 31.595. Із 30.000 томів тільки 7.000 належать до старих, нововиданих книжок, а 25.000 є новими творами. За 1926 р. порівнянна статистика книгарського руху каже, що Німеччина мала 5330 томів т. зв. красного письменства, Анґлія 3836, Франція 3564, Сполучені Держави 2495 томів. Поруч цього видала Німеччина 2900 економічних творів, 2091 соціольоґічних, 1554

культурно-історичних. На кожних 9000 мешканців у Німеччині один пише якісь книжки. — Анрі Барбюс пише для московського театру песу на підставі своєї повісти „Вогонь"; ідея — наслідки імперіялістичної війни. — Нюйорський університет Колюмбія запрохав відомого мадярського драматурга Мольнара на низку відчитів про нову мадярську літературу; Мольнар викладатиме французькою мовою.

— **Шерльок Гольмс хемії.** Часописи принесли кілька рядків телеграфічної вістки про смерть д-ра Павла Езеріха. Мало хто знає це імя, одного із найбільше заслужених учених хеміків, що віддали своє знаття для практичної боротьби із злочинцями та злодіями. Берлінський хемік жив роками самотно в своїй лябораторії і його імя було відоме тільки поліційним урядовцям і агентам які в найбільше заплутаних справах зверталися до нього за осудом знавця. Його хемічна аналіза або мікрофотографічні знимки розвязували тайну неодного злочину. Езеріх був батьком судової фізики та хемії. 50 літ по кілька годин денно він присвятив дослідам сумнівних випадків, нахиляючись над своїм мікроскопом і шукаючи розяснень у фотографічних знимках. Документи, на яких ошуканці крапку переміняли в протинку, анонімні листи писані на машині, крапля крови на одязі обвинуваченого — все це вміло досліджти око Езеріха. Езеріх доказав такого чуда, що вмів ще й в попелі спаленого тіла покійника найти елементи арсенїку, який вказував на те, що покійника отруїли. Недурно назвали його Шерльоком Гольмсом — хемії.

— **Богослуження для акторів.** Парижська преса звернула увагу на цікаве явище: від якогось часу щонеділі в однім малім паризькім костелі правлять богослуження виключно для франц. театральних артистів і артисток. Що це значить? Значить, що французька католицька церква, яка досі ставилась вороже до акторів як людей, що живуть із неморальної професії, тепер змінила погляд на театр. Не тому, щоби французький театр став моральніший, а тому, що католицька церква хоче йти з духом часу. У Парижі заснувався тепер католицький театральний союз під протекторатом архиєпископа і проводом одного домініканця, який щонеділі проповідує у згаданім костелі і доказує, що між релігією і театром нема ніякої ворожнечі.

— **Світова всячина.** У Римі помер кардинал Бонцано. — Головою нім. делегації в Комісії Ліґи Націй від роззброєння призначений гр. Бернсдорф. — Наслідком кількаденного морозу фризійський і куронський залив на Балт. морі замерзли; кораблі зупинились. — Прімо де Рівера висловив жаль на останнім засіданні парляменту, що не склав його із самих жінок, які певно поводились би чемніше. — Повені в Альжирі забрали 300 людей. — На похоронах убитого комуністами голови еспанського робітничого руху Хозе Іґлезіяса трапився нещасливий випадок; коли похід переходив міст на ріці Хальон, міст завалився; домовина і 100 осіб упало в ріку. — Виділ політ. освіти в Москві спільно із „союзом безбожників" організує в Москві Центральні протирелігійні курси в СРСР. — Помер відомий фабрикант франц. авт і наколісниць Пежо. — Керенський мав відчит у Ліоні; підчас відчиту один царський полковник счинив бучу, назвавши його винуватцем „усього лиха". — Помер мадярський маляр Ріпль-Ронай у 66 р. життя.

— **29-26** це число телефону друкарні „Діла", яке повинен запамятати кождий, хто потрібує щонебудь друкувати.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією м. Стадника (вул. Шашкевича).
Перерва по причині виїзду на провінцію.

Міський великий театр:
29-го „Визволене" Виспянського, у головній ролі з Остервою.
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новин":
21-го „Король кави" оперетка.
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палас": „Заказана дільниця Альжиру".
„Лев": „У царстві зеленого дракона" Льон Чанеєм.
„Апольо": „Зов моря".
„Фатаморгана": „Фаворита Ротшильда".

З життя перемиського жноцтва.

ГОСТИНА І ВИСТУП Б. ЛЕПКОГО. — КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ КОБИЛЯНСЬКОЇ. — ЖІНОЧЕ ВІЧЕ.

Цьогорічний осінний сезон зазначився в діяльности жінок, згуртованих в „Союзі Українок" кількома значнішими виступами. Користуючись доброю волею нашого письменника Б. Лепкого влаштовано 22. жовтня в салі „Бесіди" вечір, на якому шановний автор, сердечно витаний представниками громадянства, відчитав один розділ зі своєї, ще недрукованої, повісти „Полтава". По відчиті вивязалася між присутними і автором свобідна товариська гутірка, яка протяглася до пізної ночі. На другий день відчитав поет в салі „Інституту" дещо з антольоґії української лірики для молоді, яка зладила йому оваційне привитання та передала йому пропамятний альбом. Зворушений поет зі слізми в очах, дякував за так сердечне приняття, та жертвував весь дохід зі своїх відчитів 279.70 зол. в користь жертв повені.

Дня 3. листопада влаштовано концерт з нагоди 40-літньої літерат. творчости О. Кобилянської, з незвичайно гарно дібраною програмою, виконаною майже самими жіночими силами. В концерті брала участь п. ред. Кисілевська, яка виголосила промову, підчеркуючи заслуги Кобилянської в боротьбі за жіночі права. Далі йшло фортепянове сольо п. Божейківни і скрипкове п. Дзюби, про які не треба багато писати, бо вже самі імена говорять про виконання. Два терцети і жіночий хор доповнили цей під кожним оглядом величавий концерт. Чистий дохід з концерту 20 долярів призначено на ювилейний дар письменниці. Крім цього зложило 20 членок по 1 долярові, інші зложили менші квоти.

Користуючись присутністю п. Кисілевської влаштовано 4. листопада перше в Перемишлі жіноче віче. На вічу зібралися головно перемиські жінки, була теж мала кількість селянок, хоча повідомлені були всі доокола чні села. Вражала повна відсутність сільської інтелігенції. По виборі президії виголосила п. Кисілевська реферат про освітну і організаційну працю жіноцтва. Другий реферат про „вагу кооперації" виголосила п. Павликовська. Після рефератів вивязалася дискусія на тему кооперації, в якій забирали голос жінки з передмістя і села, домагаючись закладання кооператив та контролі над ними. По вічу жінки розійшлися домів, обіцюючи прийти на друге віче в більшій кількости. Коли додати, що в Перемишлі засновано „Жіночу промислову школу", яка має тридцять учениць, а вчать у ній пані даром, то будемо мати наглядний образ діяльности перемиського жіноцтва.

Я. М.

З життя наших установ.

Загальні Збори Спорт. Т-ва „Україна".

16-ий рік свого істнування замкнуло Спорт. Т-во „Україна" звичайними річними загальними зборами, що відбулися в неділю, 27. н. м. передполуднем у великій салі Академічного Дому. На збори, які мали дуже оживлений характор, явилося кількадесять членів Т-ва, в тому ледви одначе кількох старших громадян. Не було теж представника Українського Спортового Союзу.

Збори отворив заступник голови Т-ва п. Ол. Гладишовський, що повитав присутніх і подав до відома, що голова Т-ва д-р Юліян Савчак не може явитися на зборах наслідком недуги. Після вибору президії в особах п. Гладишовського як голови і п. Ластовецького як секретаря здавали звідомлення з минулорічної діяльности Т-ва поодинокі референти. З тих звідомлень присутні довідалися богато цікавого про працю й успіхи „України" в мин. сезоні, про що наші читачі знають уже зі статті „Діла" в 265 ч. Тут зазначимо ще, що крім великої рухливости, яку проявляла секція копаного мяча під проводом п. Чучмана, Т-во здобуло в мин. сезоні й комплетний новий виряд. Заслуга тут п. дир. Юл. Шепаровича, на зазив якого всі наші економічні централі у Львові, а також Вид-во „Діла", зложили поважніші жертви на згадану ціль. Доказом доброї господарки в Т-ві є також обставина (подибувана рідко в спортових товариствах), що цей адміністраційний рік „Україна" замкнула не традиційним дефіцитом, але навіть невеличкою надвишкою.

З черги приступлено до вибору нового виділу, до якого увійшли: д-р Юліян Савчак — голова, Евген Чучман — заст. голови, Іван Паньчак — секретар, Евген Бирчак — касієр, Омелян Верхола — господар. Заступники: Григорій Терлецький, Ілля Карпа, Лупь Лісович. Контрольна Комісія: д-р Іван Німчук, Антін Коваленько, Тарас Франко.

Після того п. Стоцький започаткував дискусію у справі нових напрямних діяльности „України" на найближчу мету. В цій справі збори дали відповідну директиву новообраному виділові. Подякою присутнім за участь і за річеву дискусію, надихану тільки добром Т-ва, замкнув збори по 3-годинних нарадах п. Ол. Гладишовський.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. м. Карабіневича:
Озірна:
30.XI. Вихрест.
1.XII. Запорожець за Дунаєм.
2.XII. Майська ніч.
Тернопіль:
3.XII. Циганка Аза.
4.XII. Гейша (премєра), перший раз на Українській сцені в Галичині. 993 3-?

Оповістка. Виділ Т-ва „Січ" в Грацу просить усіх бувших членів товариства від року 1895 подати свої адреси в цілі пересилання ювилейних відзнак з приводу 30-літного істнування Т-ва „Січ" в Грацу. Письма слати на адресу: *Ukr. Stud. Ver. „Sitsch" in Graz, Universität, Österreich.* За виділ Т-ва „Січ": *Володимир Лопатинський* голова, *Гаврило Роман* секретар. — Закордонні часописи проситься о передрук.

Концерт п. Анди Остапчуківної в Тернополі. Заходом т-ва „Тернопільський Боян" при співучасти композитора і пяніста проф. В. Безкоровайного відбудеться в пятницю 2. грудня 1927 в год. 7·30 вечером в салі Міщанського Брацтва в Тернополі концерт оперової співачки п. Анди Остапчуківної. Сподіємося, що наша публика явиться численно на одинокому в Тернополі концерті нашої землячки з Поділля. 1009

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Надзвичайні Загальні Збори
Кружка „Рідної Школи" в Стрию.

В неділю дня 4. грудня 1927 в год. 5-ій пополуд. відбудуться в сали „Сокола" Надзвичайні Загальні Збори Кружка „Рідної Школи" в Стрию з таким денним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Резиґнація Виділу.
3) Реферат про стан „Рідної Школи" в Стрию.
4) Вибір нового виділу.
5) Внесення і запити. 1012

Подяка.

Уряд громадський в Підлисю, іменем всіх громадян складає горячу подяку Рух. Пож. Тов. „Сокіл" в Підлисю як рівнож його начальству, а іменно Вп. пану Федорові Заяцеві управителеві школи в Підлисю за його участь і провід над тов. „Соколами" дня 24. листопада ц. р. в год. 6-тій вечером в ратованню в часі страшної пожежі підчас сильної вітрової бурі, котра ширила огонь на ціле село. — Рівнож складає горячу подяку начальникам „Сокола" Дмитрові Ярема, Василеві Діжакові, всім товаришам Соколам і всім громадянам села Підлисє, Соколам сусідніх сіл Закомарє і Ожидова, громадянам села Рожваж, котрі своєю участю і горячою працею врятували майно наших селян, потрафили опанувати та зльокалізувати огонь і уратувати соткам осіб життя і майно. — Пожежа ця вибухла раптово і обхопила 4 хати, 2 стодоли, 1 стайню в протязі 3 хвилин, дальшу пожежу стримали висше згадані своєю акцією ратунковою. — За Уряд громадський: *Бабинський Семко, Теодор Дзьоба, Христофор Лазин.* 1011

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.